

DRAMATURGIE VČD MÍŘÍ NA SVOJI NEJSILNĚJŠÍ CÍLOVOU SKUPINU

Herecký koncert Ladislava Špinera

PARDUBICE – Dozajista jen shodou náhod ovládl jeviště Východočeského divadla opět Frederick.

Tentokrát ovšem nejde o loni v prosinci se zjevivšího vnuka fiktivního doktora Frankensteinova, ale o křestní jméno postavy, kterou vytvořil francouzsko-belgický dramatik Éric-Emmanuel Schmitt na základě osudů v období romantismu skutečně žijícího a populárního pařížského herce Frédérica Lemaîtrea (ve francouzské metropoli je po něm pojmenováno náměstí a dříve narození si možná vzpomenou i na slavný film Děti ráje, v němž je jedním z hlavních hrdinů). A jestliže jsme v reflexi předposlední premiéry na pardubické scéně ocenili muzikálového Fredericka Josefa Pejchala, v případě nejnovějšího repertoárového přírůstku smekáme pomyslů klobouk možná ještě o něco hlouběji. Tohle je Frederick zcela jiný a výkon Ladislava Špinera, dominujícího v inscenaci režiséra Radovana Lipuse v titulní roli, lze bez přehánění nazvat hereckým koncertem, trvajícím bezmála dvě a půl hodiny.

Je vlastně trochu s podivem, že se Schmittův Frederick, napsaný původně pro Jeana-Paula Belmonda, hrál v Česku před současným nastudováním toliko jednou, a to od roku 2004, kdy hlavní roli vytvořil v Městských divadlech pražských Boris Rösner. Ten však o dva roky později zemřel a na atraktivní kus se začal snášet prach. Radovan Lipus naštěstí nezapomněl a skutečnost, že Pardubice disponují jak vhodným představitelem titulního barda, tak i řadou dalších silných hereckých individualit, přispěla k poměrně rychlé realizaci jeho návrhu vrátit na jeviště hru, která je nejen ódou na divadlo a jeho každodenní (a zdá se, že ani po téměř dvou stoletích nepříliš

Ladislav Špiner v titulní roli nové inscenace Východočeského divadla Frederick. V pozadí Martin Mejzlík. Foto: PETR ŠEDIVÝ

se mění) provoz a herectví, ale také zajímavou studii rozporuplné osobnosti, v níž se mísí bohémství, šaškovství, revoluční kuráž, frajerská nesmiřitelnost a dobově typická nespoutaná maskulinita, což ovšem neznamená vůbec nic tváří tvář opravdové lásce, v níž Frederick nakonec selhává...

Ladislav Špiner fascinujícím způsobem postihuje všechny polohy svého hrdiny. Pozorujeme-li vnější znaky jeho projevu, samozřejmě si je vychutnáme. Což však teprve začneme-li přemýšlet o tom, kolik do nich dává ze svého vnitřního ustrojení, ze svých osobních zkušeností a niterných pocitů. Tahle role není o pouhém zvládnutí textu a prostém herectví; vyžaduje představitele, který ví něco nejen o divadle, ale i o životě samém a o všech zrádných zákrutách, které v něm nastávají. Když se Frederick objeví po krátkém entré obstaraném Petrem Dohnalem (kdoví, kolik do role ředitele divadla Harela vložil přidáné hodnoty ze své dlouhole-

té nepopíratelné osobní obeznámenosti s řízením takové instituce) a Petrem Borovcem (dramatik, další neodolatelná úloha pro sympatického herce), prakticky nesleze z jeviště. A od začátku až do konce (s úžasným monologem!) jede naplno, předvádí se, deklamuje, žertuje, shazuje se. Všechno lze Špinerovi věřit. I tu ohromnou proměnu, kterou v něm vyvolá femme fatale Berenika v pozoruhodném podání stále lepší a lepší Karolíny Šafránkové. Na pěkné scéně Marty Roszkopfové (vedle ní zaujmou i úvazy na lanech) se to ovšem mezitím hemží mnoha dalšími postavami, každá z nich má svůj význam a všechny jsou zahrány, jak je v Pardubicích obvyklé, bravurně.

Frederick bezpochyby míří na nejsilnější cílovou skupinu pardubického hlediště. Jde o přímé navázání na nejlepší tradice této scény, o kus poctivého, skutečně kumštýřského divadla. Ladislav Špiner, ale i všichni ostatní, si ho ve prospěch diváků umějí užít.

ROMAN MARČÁK